

MILVUS CSOPORT
ÉVES JELENTÉS
2018

TARTALOMJEGYZÉK

1.	RÓLUNK	3
2.	KÖSZÖNTŐ	4
3.	MUNKÁNK SZÁMOKBAN	5
4.	FAJVÉDELMI ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGEK	6
	A szalakóta kutatása és védelme	7
	A kék vércse védelme és kutatása	8
	A tűzok kutatása és védelme	8
	A békászó sas védelme és kutatása	8
	A szirti sas védelme és kutatása	9
	A fehér gólya kutatása	9
	A kerecsensólyom védelme és kutatása	9
	Az ürge és a hörcsög védelme és kutatása	10
	Halak védelme és kutatása	10
	Kétélűek és hüllők védelme és kutatása	11
	A barna medve védelmi és kutatási program	11
5.	MADÁR MONITORING PROGRAMOK	12
	OpenBirdMaps és OpenMammalMaps adatbázisok	13
	Fészkelő ragadozómadár monitoring	13
	Téli ragadozómadár monitoring	13
	Nyílt élőhelyek éjszakai madarainak monitoringja	14
	Telelő erdei fülesbagoly monitoring	14
	Románia és Európa fészkelő madarainak atlasza	14
	Téli vízimadár számlálás	15
	Mindennapi Madaraink Monitoringja	15
	Vízirigó monitoring a Felső Maros szorosban	15
6.	CHITUC-TÚRZÁSI GYŰRÜZŐTÁBOR ÉS EGYÉB MADÁRGYŰRÜZÉSEK	16
7.	VADÁLLATOK REHABILITÁCIÓS KÖZPONTJA	18
8.	ZÖLD INFRASTRUKTÚRA TERVEZÉS	20
9.	VÉDETT TERÜLET KEZELÉS	22
10.	X. „MILVUS” NEMZETKÖZI TERMÉSZETFOTÓ VERSENY	23
11.	TUDATOSÍTÁSI ÉS NEVELÉSI TEVÉKENYSÉGEK	24
12.	MILVUS ÖSZTÖNDÍJ	26
13.	TERMÉSZETVÉDELMI JOG, LOBBI	28
	Törvények betartatása a vízgazdálkodásban	29
	Agrárpolitika	29
	Nagyragadozók és közlekedési infrastruktúra	29
	Védett terület kezelés	29
14.	TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ	30
15.	KIADVÁNYOK, PUBLIKÁCIÓK ÉS KONFERENCIÁK	32
16.	GAZDASÁGI JELENTÉS	35
17.	2018-BEN FUTOTT PÁLYÁZATAINK ÉS SZERZŐDÉSES MUNKÁINK. SZPONZOROK ÉS TÁMOGATÓK	36
18.	ÖNKÉNTESIEINK HOZZÁJÁRULÁSA TEVÉKENYSÉGEINKHEZ	38
19.	ÖRÖMEINK ÉS BÁNATAINK	38

KÖZREMŰKÖDTEK

Fotók: a nem feliratozott fotók tulajdonosa a Milvus Csoport

Grafika és kiadványszerkesztés: Orbán Tibor

Szerkesztő: Kelemen Katalin

SZIMBÓLUMOK JELENTÉSE

pályázatból
finanszírozott
program

önerőből,
adományokból
fenntartott program

alkalmazottak
végzik

önkéntesek
végzik

JÖVŐKÉPÜNK

Egy olyan világot szeretnénk, amelyben az ember valós harmóniában él a természettel, nem kizsákmányolja azt, ahol a természet az egyik legnagyobb érték és mindenki ennek megfelelően is cselekszik.

KÜLDETÉSÜNK

Minden nap azért dolgozunk, hogy természeti örökségünket megőrizzük.

Tesszük ezt a veszélyeztetett fajok gyakorlati védelmével, természetvédelmi célú kutatással, tudatosítással és neveléssel, a törvények betartatásával, a természetet érintő politika befolyásolásával.

ÉRTÉKEINK

Szakértelem:

munkatársaink sokéves természetvédelmi tapasztalattal és biológus, ökológus vagy más felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkeznek

Hitelesség:

a döntéshozatalnál a terepen szerzett tapasztalatainkra is támaszkodunk

Kitartás:

1991-es megalakulásunk óta kitartóan követjük küldetésünket

KÖSZÖNTŐ

Kedves természetbarátok, szimpatizánsok, érdeklődők!

Ha kitekintünk a világra, azt látjuk, hogy a nemzetközi kontextus alapvetően nem változott, de pozitív fejlemények tapasztalhatóak a természetvédelem terén. Nem jelentős még a változás, de fontos. A világ lassan – egyelőre túl lassan – rádöbben arra, hogy az ember által okozott globális biodiverzitás-csökkenés ugyanolyan nagy probléma, mint a klíma-katasztrófa. Mindkét problémát az ember okozza, egymással szorosan összefüggnek és hosszútávon hasonló mértékű negatív hatással lesznek az emberiség jövőjére.

Romániában nem történt pozitív változás a természetvédelmi döntéshozatalban. Negatív annál inkább. A kormány úgy döntött, hogy elveszi a védett terület gondnokságokat a természetvédő civil szervezetektől. Arra, hogy miért szüntette meg a korábbi rendszert a hatóság, a válasz megtalálható a sürgősségi kormányrendelet elején: mert bizonyos esetekben a gondnokok akadályozták vagy lassították a beruházások megvalósulását. Azaz, akik megpróbálták megvédeni az ország természeti értékeit, akik az EU-s előírások szerint azt kérték, hogy a beruházásokat – legyen az autópálya vagy köbánya – úgy valósítsák meg, hogy azzal a lehető legkevesebbet ártsanak a természetnek, azoknak mennie kellett, hogy mások azt csináljanak, amit akarnak. Pedig egyetlen autópálya építése sem állt le a védett területek kezelői miatt – viszont valóban volt olyan ami késett, mert az autópálya építő hatóság nem kezdte el időben az engedélyeztetést. Sajnos sokkal könnyebb azt híresztelni, hogy a denevérek, ürgék, hódok, medvék, stb. miatt nem tudjuk építeni a pályát, mint bevallani, hogy a baj abból adódik, hogy nem tettünk eleget az EU ál-

tal kért engedélyeztetési procedúrájának. Ha az autópálya építő hatóság időben megtervez mindent, akkor egy percet sem késik az autópálya építés a természetvédelmi előírások miatt. Ezt próbáljuk bebizonyítani a Marosvásárhely – Iași autópályával Transgreen projektünkben.

Folytattuk a korábbi években elkezdett változatos tevékenységeinket. Igyekszünk minden évben a lehetőségeinkhez képest a maximumot megtenni a természet védelméért – éves jelentésünkéből kiderül, mennyire sikerült ez 2018-ban. Szerencsére van, amit ünnepelnünk is – az utóbbi években nagyon sok energiát fektettünk az ország nyugati részén fészkelő veszélyeztetett madárfajok konkrét védelmébe és az eredmények nem maradtak el. A kerecsensólyom és a szalakóta állománya folyamatosan növekszik, a tűzok fészkelését pedig több évtized után először sikerült bizonyítanunk Romániában. Adminisztratív vonalon is volt fejlődés, a vadállatok rehabilitációs központjához alkalmaztunk teljes állással egy felelőst (köszönjük a támogatóknak, akik ezt lehetővé tették), sikerült kihelyezni a második gólyás web-kamerát Sáromberkére, van új web-lapja a tízéves fotóversenyünknek és sok más megvalósítás kiderül a jelentésből.

Forgassák beszámolólnkat szeretettel!

Papp Tamás
elnök

1 017 napot voltak munkatársaink terepen

4 740 km-t gyalogoltak munkatársaink terepen

1 853 napot voltak önkénteseink terepen

9 570 km-t gyalogoltak önkénteseink terepen

2 870 terepnap

14 310 km gyaloglás

48 Tudományos-, ismeretterjesztő előadást és képzést tartottunk felnőtteknek

3 856 embert értünk el tevékenységeinkkel személyesen 173 különböző eseményen

443 napot töltöttünk védett területek kezelésével

30 alkalmazott

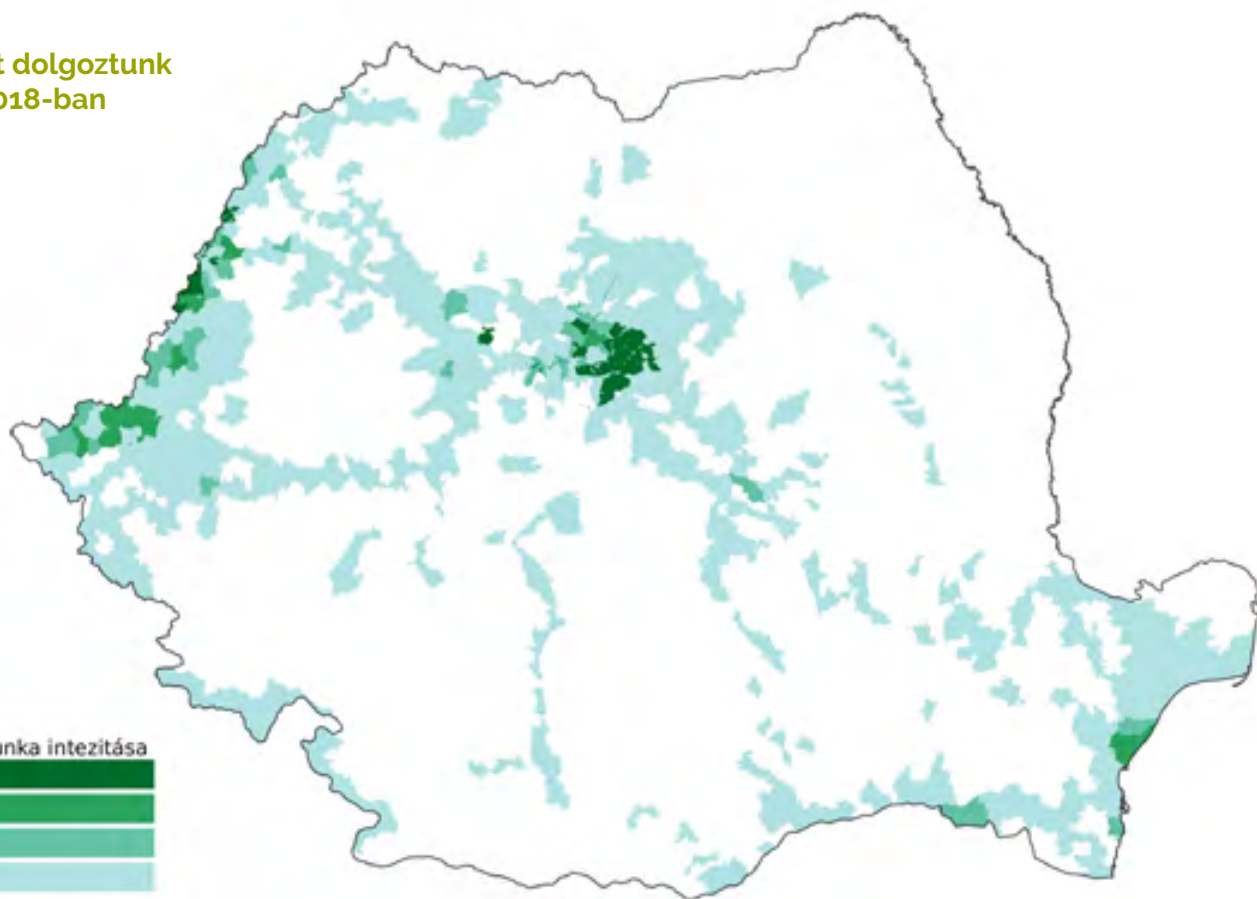

271 önkéntes

MUNKÁNK SZÁMOKBAN

**Itt dolgoztunk
2018-ban**

Munka intenzitása

FAJVÉDELMI ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGEK

A SZALAKÓTA KUTATÁSA ÉS VÉDELME

 összesen **2241** nyárfa csemetét ültettünk el olyan előhelyeken, ahol a szalakóta számára nincs megfelelő fészkelési lehetőség

 64 új műodút helyeztünk ki

 a bánsági áramszolgáltató, illetve egy külső szakértő bevonásával több mint **1000** veszélyes középvezettségű oszlopot jelöltünk ki leszígetésre

 18 illegális favágást ellenőrző kiszállás végeztünk

 378 szalakótát jelöltünk meg ornitológiai, illetve egyéni színes gyűrűvel

 25 öreg szalakótára szereltünk fel geolokátort és további **1** példány kapott műholdas nyomkövetőt

 640 műodú esetében végeztünk ellenőrzést

A szalakóta állomány jövője a partiumi síksági facsoportok megóvásától is függ.

Facsemeték ültetésével próbáljuk biztosítani a szalakóták hosszútávú költését. Közös erővel lyukat fúrunk, aztán...

... az elültetett csemete körül jól megta-
possuk. Majd rendszeresen öntözzük és
reménykedünk benne, hogy a következő
nemzedék már szalakótákat lát költeni
ezekben a fákban.

A kék vércse régióink egyetlen telepesen költő, vonuló ragadozómadara.

A TÚZOK VÉDELME ÉS KUTATÁSA

 12 nap sikerült tűzokot megfigyelnünk a nagyszalontai programterületen, összesen **195** példányt jegyeztünk fel

 először sikerült közvetett, de egyértelmű bizonyítékot találnunk a tűzok nagyszalontai fészkelésére vonatkozóan

 4 Bihar megyei iskolában tartottunk képzést a pedagógusoknak a tűzokról

 részt vettünk a magyarországi Tűzok Munkacsoport éves ülésén

A békászó sas fészkek monitorizálására minden évben sor kerül.

A KÉK VÉRCSE VÉDELME ÉS KUTATÁSA

 45 db új költőládát helyeztünk ki, **17** további műfészket javítottunk meg két költőtelepen, **101** ládát ellenőriztünk le költési időben

 14 kék vércsét gyűrűztünk

 az őszi szinkronszámlálások során **6** helyszínen, **6** egymást követő héten összesen **10.954** kék vércsét jegyeztünk fel

 partnereinkkel együtt átdolgoztuk és újra leadtuk a kék vércse védelmi pályázatunkat a LIFE programhoz, miután 2017-ben sikertelenül pályáztunk

Idén először indítottunk kimondottan a tűzok védelmét szolgáló projektet Romániában

A BÉKÁSZÓ SAS VÉDELME ÉS KUTATÁSA

 25 territóriumban **35** ismert sasfészket ellenőriztünk le, ebből csak **9** fészekben találtunk költést, mivel sok pár váltófészke ismeretlen

 7 sikeresen költő saspárt regisztráltunk és **2** fészekben jelöltünk fiókát ornitológiai és egyedi színes gyűrűvel

A SZIRTI SAS VÉDELME ÉS KUTATÁSA

 a program kivitelezésében a „Clubul de Ecologie și Turism Montan Albamont” a partnere

 49 terepnap alatt **30** szirti sas revírt ellenőriztünk

 18 revírben sikerült megállapítani a költési sikert, **10** esetben nem sikerült egyértelműen eldönteni, hogy volt-e sikeres költés, **2** revírben pedig nem észleltünk sasokat

 a **18** revírből mindössze **5** fióka repült ki. A sikertelen költés az Erdélyi-szigethegységben élő populációra volt jellemző, ahol a **13** párból mindössze **2** sikerült fiókát repítsen. A Keleti Kárpátokban ezzel szemben a költési siker átlagos volt, **5** párból **3** repített fiókát.

A FEHÉR GÓLYA KUTATÁSA

 2018-ban sikerült rekordszámú településen (**31**) meggyűrűznünk a gólyafiókákat Maros, Kolozs és Hargita megyében

 273 gólyafiókára került színes gyűrű

A látványgyűrűzéseken a gyerekek testközelből követhetik a gyűrűzést.

A szirti sas a második legnagyobb, Romániában költő madárfaj.

A KERECSENSÓLYOM VÉDELME ÉS KUTATÁSA

 19 mesterséges költőládában regisztráltunk sikeres költést, ezekben fészkenként, átlagosan **3,4** fióka kelt ki a tojásokból

 összesen **46** fiókát gyűrűztünk ornitológiai, illetve egyéni színes gyűrűvel, **13** költőládában

 6 foglalt fészeknél történt zsákmányállat preferencia vizsgálat fotócsapdák segítségével. A **214** ezer fotón elsősorban az ürge és hőröcsög fogyasztásra voltunk kíváncsiak.

 3 előadással és **1** poszterrel vettünk részt „A veszélyeztetett parlagi sas és kerecsensólyom populációk zsákmánybázisának biztosítása a Kárpát-medencében” című LIFE+ projekt zárókonferenciáján (ld. publikációk)

A kerecsensólymok más madárfajok fészkeiben költenek, ezek hiányában a sólymok gyorsan alkalmazkodnak a költőládákhoz.

Élvefogó csapdákkal fogtuk be az üregéket, hogy biztonságos helyre telepítsünk egy beépítéstől veszélyeztetett állományt.

AZ ÜRGE ÉS A HÖRCSÖG VÉDELME ÉS KUTATÁSA

- **95** ürgét telepítettünk át Natura 2000 területekre (ebből **49** egyedet Temes megyében, **46** példányt pedig Arad megyében)
- **44** ürgés gyepen végeztünk lyukszámlálós felmérést (többségükön nem első alkalommal)
- rendszeresen monitoroztunk egy hörcsöggradációs területet: **11** bejárás alkalmával mértük fel az elűtött hörcsögöket, és **15** transzeken végeztünk lyukszámlálást

HALAK VÉDELME ÉS KUTATÁSA

- a szaporodóhelyek megkeresésével és ezek rendszeres felügyeletével különös figyelmet fordítottunk a Maros-szorosban található galócaállomány (*Hucho hucho*) védelmére a szaporodási időszakban. Eredményeink azt mutatják, hogy a dunai galóca sikeresen szaporodott a Marosban az utóbbi két évben
- halbiológus kollégánk rendszeresen halfaunisztikai felméréseket végzett Erdélyben, elsősorban doktori kutatásának keretén belül. Ennek köszönhetően sikerült újabb értékes halfaunisztikai adatokat gyűjteni több erdélyi folyóból is. Példának okáért, előkerült az erdélyi ingola (*Eudontomyzon danfordi*) a Maros Szászrégen alatti szakaszáról is
- a marosvásárhelyi horgász-vadász egyesülettel közösen, sikerült a leengedett Weekend csónakázóból a halak egy részét átmentenünk a Marosba

A dunai galóca, az IUCN Vörös Lista veszélyeztetett halfaja még mindig megtalálható Románia néhány hegyi folyójában.

KÉTÉLTŰEK ÉS HÜLLŐK VÉDELME ÉS KUTATÁSA

2018-ban öt újabb védett terület menedzsment tervének megírásában vettünk részt, ezen folyamatok a területen élő kétéltű és hüllőfajok védelmének is fő mozzanatai. Az egyik ilyen terv a rákosi vipera védelmére kijelölt Natura 2000 terület menedzsment terve

további adatokat gyűjtöttünk a romániai fajok elterjedésére nézve. Ezek az adatok hamarosan elérhetők lesznek a Milvus Csoport nyílt hozzáférésű adatbázisában.

a tervezett kétéltű- és hüllő határozó fényképgyűjteménye további új felvételekkel gazdagodott. Az év legérdekesebb sorozata a pettyes göte és kárpáti göte hibridjeiről készült felvétele a Déli Kárpátok keleti részéből származnak.

A kígyókról, így az erdei siklóról is méreteket veszünk, hiszen a morfológiai adatok segítségével képet kaphatunk egy populáció kondíciójáról.

A program a romániai barna medve állomány megőrzéséhez kíván hozzájárulni.

A BARNA MEDVE VÉDELMI ÉS KUTATÁSI PROGRAM

 2 új medvét fogtunk be és láttunk el GPS-GSM nyakörvvel

 4 árván maradt medvebocot mentettünk meg és adtunk át a balánbányai Rehabilitációs Központnak

 1 medvét mentettünk meg vadorzó hurokból

 2 városba bejáró medvét fogtunk be és helyeztünk át Szovátáról

 folytattuk az előző években nyakörvezett medvék monitorozását, ez például újabb barlangok felfedezését tette lehetővé

 véglegesítettük a medvebarlangokról és a telelőhelyek kiválasztásáról szóló kéziratunk első változatát

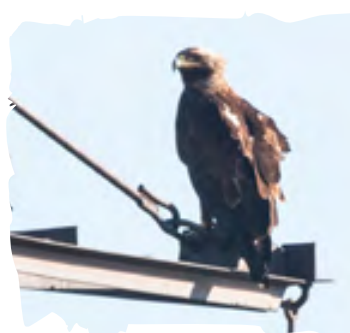
MADÁR MONITORING PROGRAMOK

OPENBIRDMAPS ÉS OPENMAMMALMAPS ADATBÁZISOK

- A OpenBirdMaps adatbázisba 2018-ban feltöltött madaras megfigyelések száma ebben az évben meghaladta a **118.000**-et, megközelítve összesen a **700.000** megfigyelést. Ugyanakkor nőtt a rendszeresen megfigyeléseket feltöltő felhasználók száma is.
- Ebben az évben elindult, egyelőre csak belső használatra, az OpenMammalMaps emlősök adatbázis is, melybe az év végéig mintegy **2000** megfigyelés került be.
- A két adatbázis motorja, az OpenBioMaps szoftver, 2018-ban több jelentős, többnyire az alapvető működését befolyásoló (tehát a felhasználók számára kevésbé nyilvánvaló) fejlesztésen esett át, melyhez a Milvus Csoport jelentősen hozzájárult. Ugyanakkor elkészült az OpenBioMaps adatbázisok androidos mobil applikációjának első verziója.

Idén is költött a 2016-ban felfedezett parlagsas. (A fajt korábban Romániából kipusztultnak hittük).

TÉLI RAGADOZÓMADÁR MONITORING

- 2017-2018 telén önkénteseink **100** terepkiszállás alkalmával **11** megyében, összesen **54** útvonalon végeztek megfigyeléseket, ebből **47** útvonalon kétszer, decemberben és februárban is. A lejárt útvonalak teljes hossza **914** km volt.
- A kiszállások alkalmával **10** ragadozómadár faj **1681** egyedét és **99** nagy örgébicset sikerült megfigyelni.

Az információhoz való szabad hozzáférés az egyik olyan tényező, amelyik jelentősen hozzájárul a tudomány, és alkalmazott területeinek fejlődéséhez. Így a fagyos időben gyűjtött adataink is bárki számára hozzáférhetőek.

FÉSZKELŐ RAGADOZÓMDÁR MONITORING

- 2018-ban **10** db **10x10 km**-es négyzet került felmérésre elsősorban Erdély keleti részében, de érkeztek megfigyelések egy-egy munténiai és partiumi négyzetből is. Felmérőink összesen **30** megfigyelő ponton végeztek megfigyeléseket, pontonként kétszer (egyszer április-májusban, egyszer pedig júliusban).
- A megfigyelések alatt összesen **16** ragadozómadár faj közel **700** egyedét észlelték, továbbá **7** fekete gólyát és **275** hollót, melyek ugyancsak célfajai a programnak.

A nagy örgébic gyakori téli vendég.

A haris jelenlétéről legtöbbször jellegzetes, recsegő hangja árulkodik.

NYÍLT ÉLŐHELYEK ÉJSZAKAI MADARAINAK MONITORINGJA

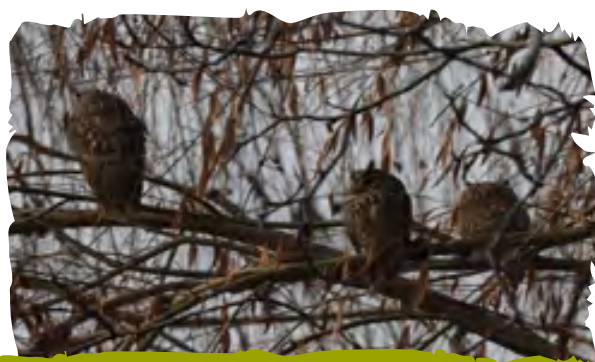

- A programot a Milvus Csoport koordinálja a Román Madártani Egyesülettel együttműködve.
- 2018-ban csökkent a felmért **10x10 km**-es négyzetek száma: mindössze **24** négyzetből, **268** megfigyelő pontról érkeztek megfigyelések.
- A 2018-as év egy kifejezetten rossz év volt a program egyik célfajának, a harisnak, az észlelt harisok száma rekord alacsony volt. Ennek oka valószínűleg a kivételesen száraz áprilisi időjárás lehet.

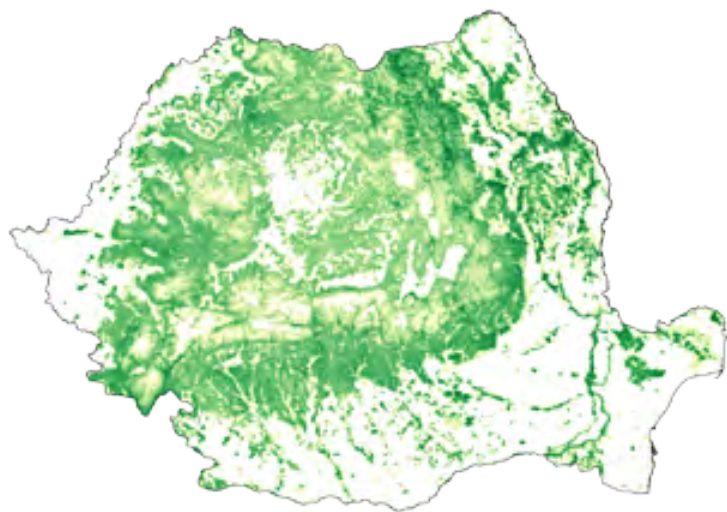
TELELŐ ERDEI FÜLESBAGOLY MONITORING

- 2017/2018 telén **11** megyében **45** település vagy település részt ellenőriztünk, erdei fülesbagoly nappali gyülekezőhelyeket keresve.
- A **40** azonosított gyülekezőhelyen a felmérők **909** erdei fülesbaglyot számoltak, 5 településen pedig nem találtak erdei fülesbaglyokat.

A felmérések információt nyújtanak a telelő erdei fülesbaglyok számáról, az őket zavaró tényezőkről, valamint új téli gyülekező helyek is felfedezésre kerülhetnek.

A készülő atlaszban ilyen modelttérképek fogják ábrázolni a fajok becsült elterjedését.

ROMÁNIA ÉS EURÓPA FÉSZKELŐ MADARAINAK ATLASZA

- A programot a Milvus Csoport és a Román Madártani Egyesület közösen koordinálja
- 2018-ban elsősorban a romániai költőmadár atlasz elmaradt adatfeldolgozási munkálataival, illetve a szöveges részeinek a megírásával foglalkoztunk. Ugyanakkor adatokat szolgáltatunk a 2. európai költőmadár atlaszhoz (EBBA2).

TÉLI VÍZIMADÁR SZÁMLÁLÁS

- A programot a Román Madártani Egyesület koordinálja együttműködésben a Milvus Csoporttal.
- 2018 januárjában az egyesület felmérői **19** megyében **150** vizes területen számolták meg a vízimadarakat.
- Összesen több mint **146.000** madár került feljegyzésre, amiből mintegy **107.000** volt vízimadár.

A mezei pacsirta a program gyakran megfigyelt fajainak egyike.

VÍZIRIGÓ MONITORING
A FELSŐ-MAROS-SZOROSBAN

- 2018 januárjában is sor került a Felső-Maros-szorosban a vízirigó monitoringra. Önkénteseink ezúttal **173** vízirigót számoltak. Az észlelt egyedek száma hasonló volt, mint az előző két évben, de továbbra is jelentősen alacsonyabb, mint 2015-ben.

Idén 21 önkéntesünk és 13 alkalmazottunk vett részt a programban.

MINDENNAPI MADARAINK
MONITORINGJA

- A programot a Román Madártani Egyesület koordinálja együttműködésben a Milvus Csoporttal.
- A Milvus Csoport tagjai 2018-ban **19** db **2x2 km**-es négyzetben végeztek megfigyeléseket.

A vízirigó köveken állva lesi vízi gerinctelenekből álló táplálékát

CHITUC-TÚRZÁSI GYŰRÜZŐTÁBOR ÉS EGYÉB MADÁR- GYŰRÜZÉSEK

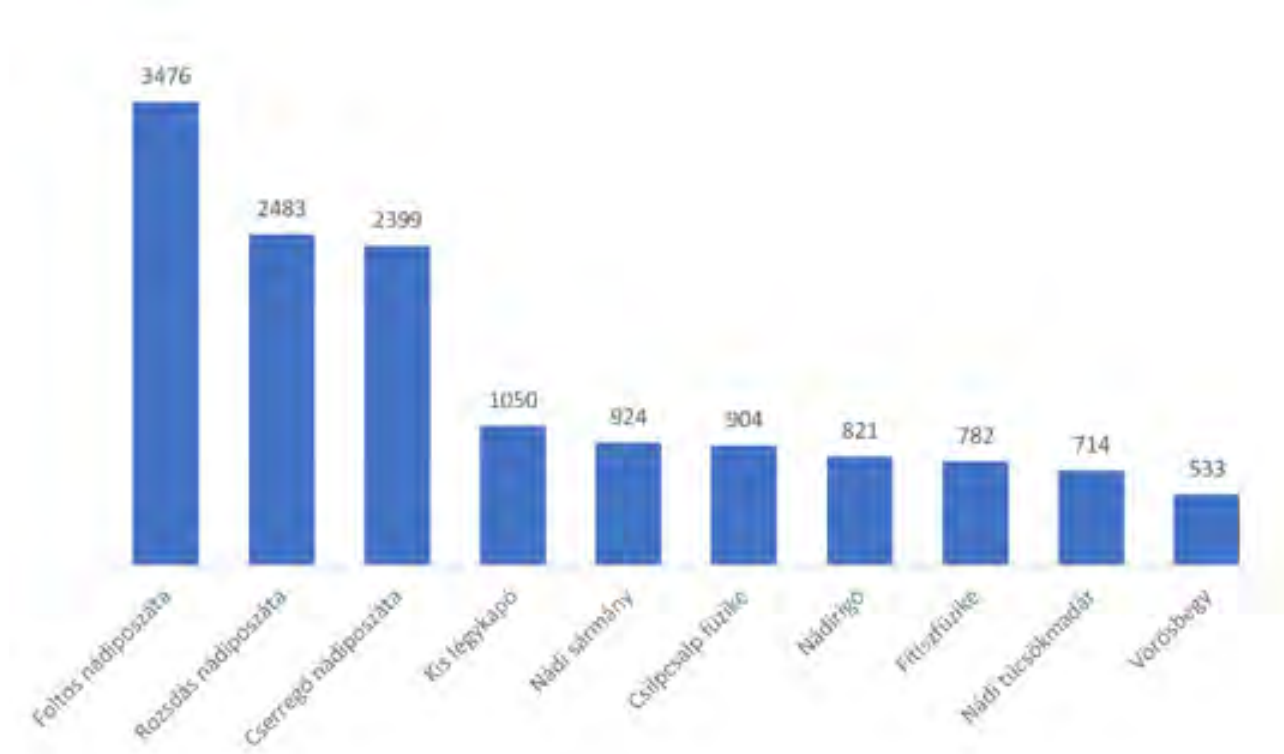
2018-ban gyűrűzőink 146 madárfaj 19285 egyedét gyűrűzték meg. Ennek jelentős részét (93%) a 17 év után újraindult és 2014 óta minden évben megszervezett Chituc-túrzási gyűrűzőtáborban került jelölésre, míg a maradék 7%-ot a különböző fajvédelmi programok, oktatási tevékenységek és rehabilitációs központban gyűrűzött madarak teszik ki.

A Chituc-túrzáson szervezett gyűrűzőtábor ebben az évben 111 napig tartott, és 17889 egyed gyűrűzésével zárult. Idén öt, országunkban ritka fajt fogtunk: sárga füzike (*Phylloscopus nitidus*, 2. romániai megfigyelés), balkáni füzike (*Phylloscopus orientalis*, 3. romániai megfigyelés), himalájai füzike (*Phylloscopus humei*, 2. romániai megfigyelés), kékfarkú (*Tarsiger cyanurus*, 2. romániai megfigyelés) és vándorfüzike (*Phylloscopus inornatus*, kevesebb, mint 10-et figyelnek meg évente). Egy általunk gyűrűzött cserregő nádiposztát (*Acrocephalus scirpaceus*) 38 nappal később visszafogtak Izraelben, illetve mi is visszafogtunk egy 2017-ben izraeli kollegák által jelölt fitiszfűzikét (*Phylloscopus trochilus*). Visszafogásukat követően mindkét példány jó fizikai állapotban távozott.

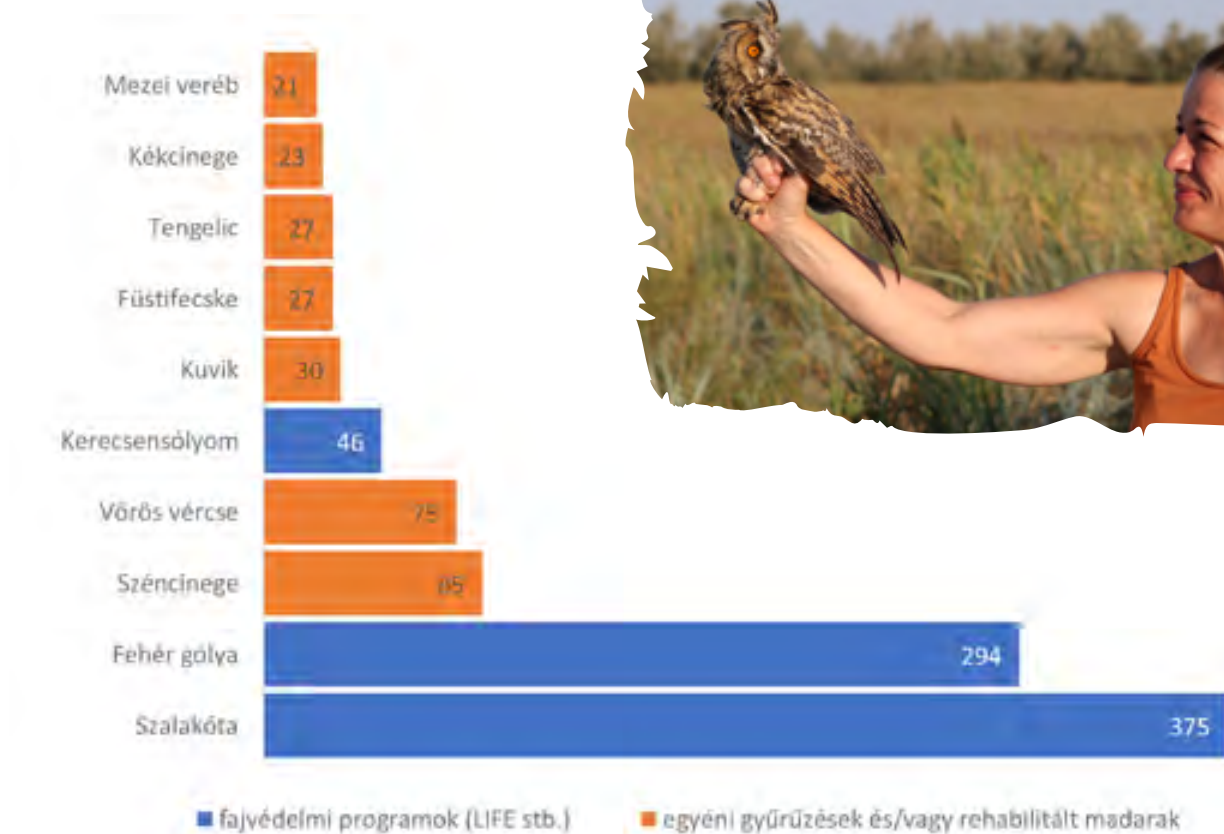
A 2018 évi gyűrűzéseink összesítő táblázata megtekinthető weboldalunkon. Megalakulásunk óta a Milvus Csoport tagjai az idén gyűrűzték a legtöbb madarat!

A Chituc-túrzási gyűrűzötáborban gyűrűzött leggyakoribb madárfajok 2018-ban.

A különböző fajvédelmi programjaink és tagjaink egyéni gyűrűzése során leggyakrabban jelölt madárfajok 2018-ban.

VADÁLLATOK REHABILITÁCIÓS KÖZPONTJA

2018-ban 162 madár, 10 emlős és 4 kétéltű került be a központba. Az újonnan bekerült és már nálunk lévő madarak több, mint 2,5 tonna táplálékot fogyasztottak a gondozásuk során. 66 madarat sikeresen elengedtünk, 39 egyed még gyógyul a központunkban. Az ország 27 megyéjéből kapott hívásokra több mint ezer esetben nyújtottunk telefonos segítséget.

Adományozóink jóvoltából az év végén sikerült megvásárolnunk egy konténer irodát, amit kezelő helységként is használhatunk. Ez megkönnyíti a munkánkat és jobb körülményeket biztosít a madaraknak is.

A HAT BÜTYKÖS HATTYÚ ESETE AZ OLAJJAL

A berettyószéplaki kőolajfinomító ülepítőjéből hat olaj áztatta bütykös hattyú került hozzánk. A központba kerülésüket követően a madarokról többféle módszerrel igyekeztünk az olajat eltávolítani. Ennek ellenére sajnos három fiatal madár rövid időn belül elpusztult, a három életben maradt hattyút pár hétig folyamatos megfigyelés alatt tartottuk és sikeres elengedésükig gondoztuk.

Minden erőfeszítésünk ellenére hárman kezeink között pusztultak el.

Élőhelyén, Dobrudzsában rehabilitálás után engedték szabadon azt a mór teknőst, amit egy „felelős állattartó” engedett szabadon a hegyekben, több helyen megfűrt páncéllal, biztos pusztulásra ítélve.

ZÖLD INFRA- STRUKTÚRA TERVEZÉS

A közlekedési infrastruktúra negatív hatásai a természetre nem ismeretlenek már a nagyközönség számára sem.

A 2017-ben indított TRANSGREEN projekt (Integrált közlekedés és zöld infrastruktúra tervezése a Kárpát-medencében a természet és az ember javára) deklarált céljai közé tartozik, hogy a Kárpát-medencében környezetbarát, és az ember számára is biztonságos közlekedési infrastruktúra épüljön, ennek híján rengeteg természeti értéket veszíthetünk el.

A zöld infrastruktúra tervezésének konkrét adatokra kell támaszkodnia. A projektben felvállalt terepi munkánk központi eleme volt a meglévő ökológiai folyosók feltérképezése.

A tervezett Marosvásárhely - Iași autópálya nyomvonalának egy 39 km-es szakaszán egy éven keresztül kamera-csapdákkal mértük fel a területen átmozgó állatfajokat. A felmérés során hatezer hat-száz alkalommal regisztráltunk vadállat átjárást a nyomvonalon. Az egy éves adatsor eredményeire támaszkodva, olyan intézkedéseket javasoltunk, amelyek a tervezett autópálya faunára kifejtett negatív hatásait csökkentik (pl. hol és milyen típusú vadátjárók szükségesek).

A projekt keretén belül, a ProPark egyesülettel közösen, képzést szerveztünk annak érdekében, hogy a környezeti hatástanulmányok készítésében és jóváhagyásában érintettek ezentúl fordítsanak figyelmet a zöld folyosók felmérésére és annak ellenőrzésére, hogy a tervek készítésekor törekedtek ezek átjárhatóságának megőrzésére. A környezeti hatásvizsgálat folyamatában (EIA) résztvevő intézmények, tervező és építő cégek, környezetvédelmi hivatalok és egyéb szereplők szakemberei körében ismertettük azokat a lehetőségeket, amely az autópályák átjárhatóságát biztosíthatják a helyi fauna számára.

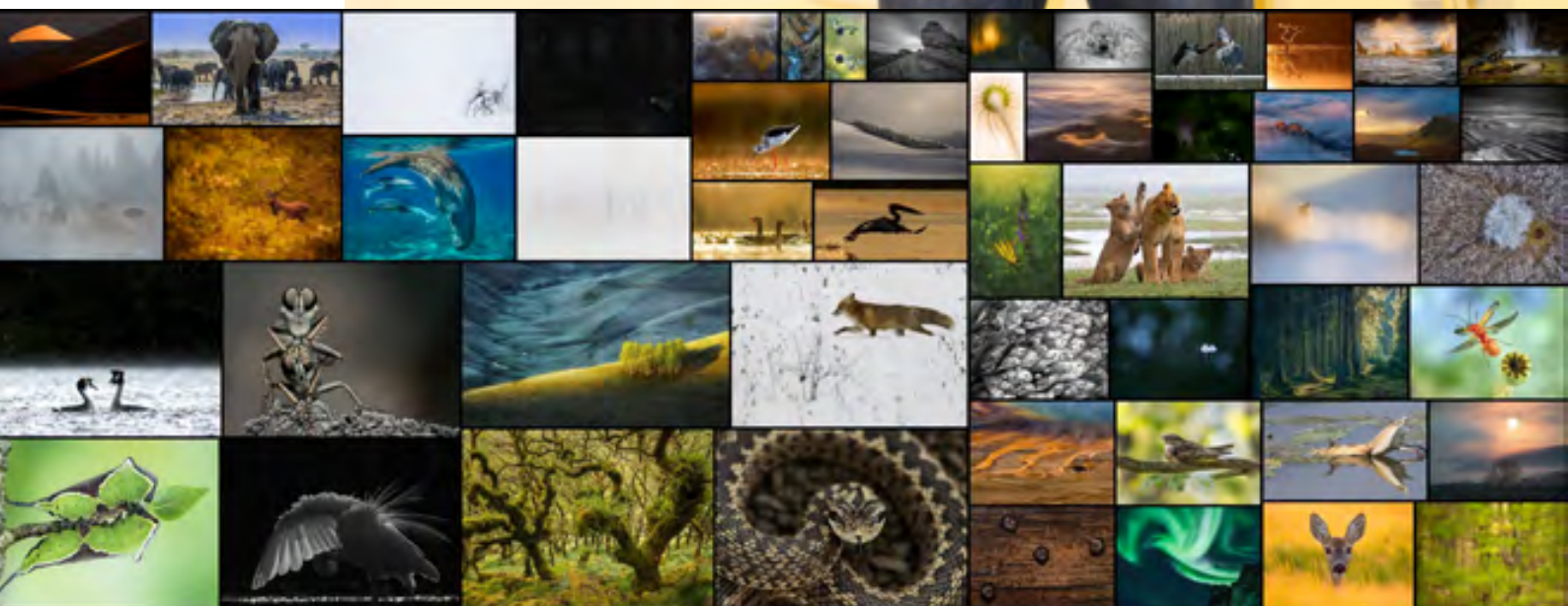
A tervezett autópálya csupán 40 pontján 6604 esetben észleltünk vadállat átjárást egy év leforgása alatt. Ezeknek továbbra is kell biztosítani az átjárást.

X. „MILVUS” NEMZETKÖZI TERMÉSZETFOTÓ VERSENY

Idén ünnepeltünk! Már 10 év telt el az első Milvus Nemzetközi Természetfotó Verseny meghirdetésétől. 10 éve szervezzük Románia legrégebbi és legszínvonalasabb természetfotó versenyét. A jubiláló eseményre az idén 10 ország 150 fotósa nevezte be 700 alkotását. Büszkéek vagyunk erre a versenyre, mert hozzájárult a hazai fotósok kibontakozásához, csiszolódásához. Ezt bizonyítja az is, hogy az idén először fordult elő, hogy több romániai fotós alkotását ítélte a zsüri kiállításra méltónak, mint más országokból származó fotósokét. A jubileum alkalmából önálló weboldalt indítottunk a fotóversenynek, ahol az eddigi évek díjazott és kiállított művei is megtekinthetők.

www.photocompetition.milvus.ro

Szabó Irma

Ezt a gólyatöcsöt ábrázoló képet is beválasztotta a zsűri a kiállítandó fotók közé.

Mándru Cantemir

Idén először a zsűri által kiállításra méltónak tartott képek több, mint fele romániai szerzőé. Többek között ez a fotó is hazai szerző, Romániában készült alkotása.

Fotóversenyünk 10 éves születésnapját tortával is ünnepeltük

TUDATOSÍTÁSI ÉS NEVELÉSI TEVÉKENYSÉGEK

2018-ban a gyerekeknek szóló nevelési tevékenységek mellett, igyekeztünk a felnőtt közönséghez is hatékonyabban eljuttatni üzeneteinket.

Légy büszke, hogy a természet közelében élsz!

Programjainkat támogatta a Polgár-társ Alapítvány Zöldövezet programja, az Erasmus+ és az International Investment Bank.

Szeptembertől elindítottunk egy költségtérítési programot is, hogy tudjunk anyagi fedezetet biztosítani a nevelési programunk iránti érdeklődés kielégítésére. Programjainkban a tudatosítási tevékenységek mellett, kiemelt hangsúlyt fektetünk arra, hogy terepen ismertessük meg a gyerekekkel természeti értékeinket.

A felnőtteket is igyekeztünk változatos módon megszólítani a fesztiváloktól és képzésektől kezdve, a tudományos előadásokig vagy látvány gyűjlesztésekig.

Láss az állatok szemszögéből!

173

tevékenység
felnőtteknek és
gyerekeknek

2560

gyerek vett részt
alkalmi vagy rendszeres
tevékenységeinken

1296

felnőttet
szólítottunk meg
személyesen

MILVUS ÖSZTÖNDÍJ

2018-ban is fontosnak tartottuk a fiatal, biológus egyetemisták kutatási tevékenységeinek támogatását a Milvus ösztöndíj program keretén belül. A hetedik alkalommal kiírt pályázatra 11 kutatási projekt érkezett. A nyertes pályázatokat összesen 9305 lejjel finanszíroztuk.

Két pályázatot támogattunk:

- Korológiai és populációs kutatások a *Ligularia sibirica* és *Ligularia glauca* glaciális reliktum fajok románia flórájában – Alina Georgiana Cislariu (Alexandru Ioan Cuza Egyetem, Jászvásár)
- Kételtű és hullófajok eloszlásának vizsgálata Temes megyében (Románia) – Ionela Marilena Slejiuc (Temesvári Nyugati Egyetem)

A korológiai kutatásra adott ösztöndíjnak köszönhetően megerősítésre került, hogy az 1850-1970-ben jelzett védett vöröslistás növény, a deres hamuvirág (*Ligularia glauca*) populációi még ma is léteznek, ezek közül a legfontosabb a Bucsecs hegységben található. Az ugyancsak védett, szibériai hamuvirág (*Ligularia sibirica*) esetében új elterjedési területeket találtak a Bucsecs hegységben.

VÉDETT TERÜLET KEZELÉS

2018 őszétől, a júniusban érvénybe lépett 2018/75-ös számú sürgősségi kormányrendelettel, diszkriminatív módon kizárták a civil szervezeteket a védett területek gondnokságából. A Milvus Csoport 20 védett területének kezelését átvette a Természetvédelmi Területek Országos Hatósága (ANANP).

2018-ban, a hozzánk beérkező 54 beruházási kérelem mindegyikét jóváhagytuk. Az engedélyeket olyan feltételekhez kötöttük, amelyek figyelembe vesznek természetvédelmi szempontokat, mint pl. a madarak költési időszakában a zavaró tényezők csökkentése.

Továbbra sem adtunk engedélyt két, korábbi években már visszautasított kérésre: már megkezdett, nem megfelelően kivitelezett meder-átalakítási munkálatokra utólagosan kért engedélyre, illetve egy kék vércse teleptől 500 méterre tervezett logisztikai központ létesítésére.

A Polgár-társ Alapítvány Zöldövezet program Védett Területek komponensén keresztül sikerült megvalósítani „A Milvus Csoport gondnokságában levő védett területek népszerűsítése” projektet Maros és Kolozs megyei védett területeinken.

TERMÉSZETVÉDELMI JOG, LOBBI

Az ENSZ Környezetvédelmi Programjának egy recens jelentése szerint, az utóbbi évtizedekben sokszorosára nőtt a környezet- és természetvédelmi törvények száma, de ennek ellenére a természetrombolás csak fokozódott, mert a legnagyobb probléma továbbra is az, hogy ezeket a törvényeket nem tartják be. Sajnos ez a globális trend.

Ez alapján a nagyobb hangsúlyt a törvények betartására – betartatására – kell helyezni. Ettől függetlenül mi fontosnak tartjuk azt is, hogy a természetvédelmi törvények javuljanak, mert sokszor a bennük levő kiskapuk adnak lehetőséget megkerülésükre.

A következő témakörökben fejtettünk ki tevékenységet 2018-ban:

TÖRVÉNYEK BETARTATÁSA A VÍZGAZDÁLKODÁSBAN

A folyóvizek felesleges túlszabályozása árvízvédelem név alatt, még mindig az egyik legnagyobb veszélyt jelenti a természetes folyóvizeinkre. Az ilyen munkálatok ellen több ízben felléptünk külön entitásként vagy más egyesületekkel közösen, ill. a Natura 2000 Federáció keretén belül. Jó példa erre a Maros folyó marosvécsi szakaszán végzett illegális beavatkozás vagy a Beszterce folyó szabályozása.

NAGYRAGADOZÓK ÉS KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA

Transgreen projektben szinte minden fontos érintett intézményhez (közlekedési minisztérium, CNA-IR, CFR stb.) sikerült eljuttatni az információt, hogy a természeti értékek nem feltétlenül jelentenek akadályt az autópálya-építésben. A természetvédelmi szempontból hiányos tervezés - amely nem veszi tekintetbe az élővilág létezését és nem tervez pl. átjárókat az állatoknak - az igazi akadály. Utolsó informáló találkozónk Iași-ban volt, az autópályát sürgető civil kezdeményezés tagjaival és nem utolsó sorban, a jászvásári helyi politikusokkal.

AGRÁRPOLITIKA

Az előző években sikerült több agrár-környezetvédelmi csomagot kidolgozni, ezeket elfogadta és életbe léptette a Mezőgazdasági Minisztérium. A békászósas-védelmi csomagot népszerűsítettük 8 Nyárad és Kis-Küküllő-menti községben, pályázásra bízva a gazdákat.

VÉDETT TERÜLET KEZELÉS

Erőfeszítéseink ellenére ez egy szomorú történet. Az újonnan létrehozott ANANP (Országos Védett Terület Kezelő Intézet) azzal kezdte a működését, hogy elvette a kezelési jogot a korábbi védett terület gondnokoktól - melyek nagyrészt civil szervezetek voltak - még az előtt, hogy a saját struktúráit létrehozta volna. A Natura 2000 Federáció mindent megtett azért, hogy megváltoztassa ezt a hozzáállást, de sajnos sikertelenül. Pedig egy befogadó típusú ANANP és a feladatok leosztása a régi gondnokok és az Intézet közt egyértelműen a természetvédelem érdekeit szolgálta volna, az elutasító, kizáró politika pedig a kevés erőforrás felesleges eltérőzésével jár majd.

TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Sajtótájékoztatóink során új információk megosztására és megvitatására kerül sor.

WEBOLDAL

- Új honlapunkon látogatóink mindig friss információkat találnak az aktuális tevékenységeinkről, törekvéseinkről, eseményeinkről.
- **180 444** látogatás
- **33 893** személyt értünk el éves szinten
- Látogatóink országon belül:
 - városi lakosság elsősorban (lista élén: Marosvásárhely, Kolozsvár, Bukarest)
- Látogatóink országon kívül:
 - a legtöbb olvasónk Magyarországról, Németországból, Olaszországból és az Egyesült Államokból van
- Három webkamerát működtettünk:
 - két gólya fészeknél Sáromberkén (Maros megye)
 - vörös vércse fészeknél egy marosvásárhelyi tömbház emeletén
 - **23 834** megtekintés

SAJTÓ KAPCSOLATOK

- **208** megjelenés a nyomtatott vagy online médiában

FACEBOOK

- **264** poszt
- **6 902** reakció (like)
- Legolvasottabb anyagok:
 - a Berettyószéplakon talált olajos hattyúk esete. **36 938** személy követte a hattyúk elengedését.
 - határozott álláspontunk az ellen, hogy a Natura 2000 területet elvegyék a civilek gondnokságából
 - felhívásunk, hogy az őzgidákról az anyjuk gondoskodik, ne „mentsük” meg őket
- Legsikeresebb hónap: júliusban **94 442**-en érdeklődtek anyagaink iránt

MILVUS YOUTUBE CSATORNA

- **33** új videó
- Legnépszerűbb videók az idén: a Görgényi-havasokban kihelyezett kameracsapdákból készült felvételek

KIADVÁNYOK, PUBLIKÁCIÓK ÉS KONFERENCIÁK

TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK

Czúcz, B., Kalóczkai, Á., Arany, I., **Kelemen, K., Papp, J., Havadtői, K.**, Campbell, K., **Kelemen, M.**, Vári, Á. 2018. How to design a transdisciplinary regional ecosystem service assessment: a case study from Romania, Eastern Europe. *One Ecosystem* 3: e26363.

Fülöp, A., Daróczi, Sz. J., Dehelean, A. S., Dehelean, L. A., Domahidi, Z., Dósa, A., Gyékény, G., Hegyeli, Z., Kis, R. B., Komáromi, I. S., Kovács, I., Miholcsa, T., Nagy, A. A., Nagy, A., Ölvedi, Sz. Zs., Papp, T., Pârâu, L., Sándor, A. K., Sos, T., Zeitz, R. 2018. Autumn passage of soaring birds over Dobrogea (Romania): a migration corridor in Southeast Europe. *Ardea* 106: 61–77. doi:10.5253/arde.v106i1.a3

Mărginean, G. I., **Sos, T.**, Gherman, E. 2018. The illegal internet based trade in European pond turtle *Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758) in Romania: a threat factor for conservation. *North-Western Journal of Zoology* 14(1): 64–70.

KÖNYVFEJEZETEK

Daróczi J. Sz., Hegyeli Zs. 2018. A kék vércse védelme az Erdélyi-medencében. Pp. 191–197 in: Palatitz P., Solt Sz. és Fehérvári P. (Szerk.), 2018. Kék könyv. A kék vércse ökológiája és megőrzése. Budapest, MME.

Nagy A. 2018. A kék vércse védelme a Partiumban és a Bánságban. Pp. 181–189 in: Palatitz P., Solt Sz. és Fehérvári P. (Szerk.), 2018. Kék könyv. A kék vércse ökológiája és megőrzése. Budapest, MME.

KONFERENCIA-KIVONATOK

Fidlóczky, J., Nagy, L., Fidlóczky, Zs., Váczi, M., **Hegyeli, Zs.**, Altbäcker, V., Németh, A., Cserkész, T. 2018. Raptor conservation by conservation of small mammals. Changing attitude towards small mammals. Main achievements of RAPTORS PREYLIFE project. In: Váczi, O. & Németh, A. (eds.) VII. European Ground Squirrel Meeting & Subterranean Rodents Workshop, 1–5 October 2018, Budapest, Hungary. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-963-89119-3-3.

Fülöp, T., Hegyeli, Zs. 2018. Severe habitat loss of European ground squirrel in the Pannonian region of Romania. In: Váczi, O. & Németh, A. (eds.) VII. European Ground Squirrel Meeting & Subterranean Rodents Workshop, 1–5 October 2018, Budapest, Hungary. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-963-89119-3-3.

Hegyeli, Zs., Bagyura, J., Marton, A., Nagy, A. 2018. Diet of saker falcon (*Falco cherrug*) in Western Romania during the chick-rearing period. In: Váczi, O. & Németh, A. (eds.) VII. European Ground Squirrel Meeting & Subterranean Rodents Workshop, 1–5 October 2018, Budapest, Hungary. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-963-89119-3-3.

Hegyeli, Zs., Fülöp, T. 2018. Elütött gerincesek vizsgálata egy bánsági agrártájban. 19. Kolozsvári Biológus Napok. Kolozsvár, 2018 április 13–14. Kivonatfüzet, 44. old.

Hegyeli, Zs., Fülöp, T. 2018. Survey and population outbreak of the common hamster (*Cricetus cricetus*) in Western Romania. In: Váczi, O. & Németh, A. (eds.) VII. European Ground Squirrel Meeting & Subterranean Rodents Workshop, 1–5 October 2018, Budapest, Hungary. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-963-89119-3-3.

Hegyeli, Zs., Németh, A., Sugár, Sz., Csorba, G. 2018. Conservation status of large blind mole rat species in Romania: *Spalax antiquus*, *S. graecus* and *S. isticus*. In: Váczi, O. & Németh, A. (eds.) VII. European Ground Squirrel Meeting & Subterranean Rodents Workshop, 1–5 October 2018, Budapest, Hungary. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-963-89119-3-3.

Imecs, I., **Nagy, A.-A.** 2018. Új modell a botos köllönte (*Cottus gobio*) populációszerkezet alapján történő természetmegőrzési állapotának kiértékeléséhez Romániában. 19. Kolozsvári Biológus Napok. Kolozsvár, 2018 április 13–14. Kivonatfüzet, 48. old.

Kovács, I., Bóné, G. 2018. Monitoring of indicator species (White-backed Woodpecker, Three-toed Woodpecker and Red-breasted Flycatcher) and other forest birds as part of the continuous monitoring programme of habitat restoration measures in the upper Dâmbovița Valley. In: Făgăraș Mountains. An inventory towards a new National Park. 10–11 December 2018, Bucharest, Romania. Book of Abstracts, p. 59. ISBN: 978-606-998-060-6.

Marton, A., Bóné, G., Hegyeli, Zs., Kovács, I., Nagy, A. A., Sos, T., Bán, M. 2018. Románia legnagyobb nemkormányzati, nyílt hozzáférésű biológiai adattárjai. 19. Kolozsvári Biológus Napok. Kolozsvár, 2018 április 13–14. Kivonatfüzet, 63. old.

Mestecăneanu, A., Fântână, C., Bugariu, S., Drăgan, F. D., **Kovács, I.** 2018. Species of birds observed in the Făgăraș Mountains during the last ten years. In: Făgăraș Mountains. An inventory towards a new National Park. 10–11 December 2018, Bucharest, Romania. Book of Abstracts, p. 26. ISBN: 978-606-998-060-6.

Mizsei, E., Németh, A., Laczkó, L., Bereczki, J., Czabán, D., **Hegyeli, Zs., Lengyel, Sz., Csorba, G., Sramkó, G.** 2018. Evolutionary history of the European lesser blind mole rats: mitochondrial and nuclear genes do not support the chromosomal hypotheses. In: Váczi, O. & Németh, A. (eds.) VII. European Ground Squirrel Meeting & Subterranean Rodents Workshop, 1–5 October 2018, Budapest, Hungary. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-963-89119-3-3.

Nagy, A. A., Imecs, I. 2018. A nyúl domolykó (*Leuciscus leuciscus*) jelenlegi helyzete Erdélyben. In: Harka, Á. (szerk.). XIV. Magyar Haltani Konferencia Programjai és Előadás-kivonatai, 14. old. Tiszfüred-Tiszaörvény, 2018 március 22–23.

Nagy, A.-A., Imecs, I. 2018. A romániai természetvédelem útvesztői. 19. Kolozsvári Biológus Napok. Kolozsvár, 2018 április 13–14. Kivonatfüzet, 70. old.

Nagy, A.-A., Imecs, I. 2018. Fragmentation and flow diminution: the two major impacts affecting the ichthyofauna of the Făgăraș area. In: Făgăraș Mountains. An inventory towards a new National Park. 10–11 December 2018, Bucharest, Romania. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-606-998-060-6.

Németh, A., Hegyeli, Zs., Csorba, G. 2018. The aboveground activity of Eurasian blind mole rats. In: Váczi, O. & Németh, A. (eds.) VII. European Ground Squirrel Meeting & Subterranean Rodents Workshop, 1–5 October 2018, Budapest, Hungary. Book of Abstracts, p. 54. ISBN: 978-963-89119-3-3.

Oțel, V., Nagy, A.-A. 2018. Is *Carassius gibelio* (Bloch, 1782) (Pisces, Cyprinidae) a non-native or native species in Europe and Romania? The 26th Scientific Symposium "Deltas and Wetlands". Tulcea, 16–20 May 2018.

Plăiașu, R., Sos, T., Samoilă, C. 2018. The amphibians of ROSC10381 Râul Târgului - Argeșel - Râșor. In: Făgăraș Mountains. An inventory towards a new National Park. 10–11 December 2018, Bucharest, Romania. Book of Abstracts, p. 56. ISBN: 978-606-998-060-6.

Samoilă, C., Sos, T. 2018. The amphibians of community interest in the ROSC10122 Făgăraș Mountains. In: Făgăraș Mountains. An inventory towards a new National Park. 10–11 December 2018, Bucharest, Romania. Book of Abstracts, p. 25. ISBN: 978-606-998-060-6.

Stronen, A. V., Cotovelea, A., Ericson, H. S., Saarma, U., Hulva, P., Cirovic, D., Djan, M., Snjegota, D., Jedrzejewska, B., Plis, K., Hegyeli, Z., Dykyy, I., Kusak, J., Tsingarska, E., Karamanlidis, A. A., Ornicans, A., Skrbinek, T. 2018. Population genetic structure of wolves (*Canis lupus*) in Central Europe. 3rd Annual Meeting in Conservation Genetics 2018, Natural History Museum Vienna.

GAZDASÁGI JELENTÉS

Tevékenységeinket és működésünket a korábbi évekhez hasonlóan döntően nemzetközi és országos pályázatokból biztosítjuk. A tíz idei pályázatunkból, hat korábbi években indult, négy új pályázat megvalósítását ebben az évben kezdtük el. Pályázataink közül kilenc EU-s vagy nemzetközi finanszírozású.

Idén nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy pályázat független bevételi forrásainkat növeljük. Többek között igyekeztünk a társadalmi felelősségvállalást ösztönözni. Örömmel mondhatjuk el, hogy a bevételeinkben megduplázódott a társadalmi hozzájárulás aránya. Ez cégek támogatásából (szponzorizálás), magánszemélyek adományaiból, adójuk 2%-ából valamint tagdíjakból áll össze. Ennek köszönhetően olyan fontos természetvédelmi tevékenységeinket tudtuk folytatni vagy fenntartani, amelyekre pályázati források nehezen vehetők igénybe.

Köszönjük a cégek és magánszemélyek hozzájárulását!

2018-ban 1 348 006 lej bevétele volt egyesületünknek, kiadásunk pedig 2 290 976 lej volt. A különbség nem reális költségvetési hiány, hanem elsősorban a pályázatok utófinanszírozásából származik.

Kiadásaink háromnegyedét a természetvédelmi célú kiadások tették, míg negyedét, ezen tevékenységek háttérének biztosítása. Tevékenységeinket 30 alkalmazott és 271 önkéntes valósította meg.

Önkénteseink munkája jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy természetvédelmi tevékenységeinket megvalósíthattuk. Büszkéek vagyunk rájuk!

2018 évi költségeink megoszlása

2018 évi bevételeink megoszlása

2018-BAN FUTOTT PÁLYÁZATAINK, SZERZŐDÉSES MUNKÁINK

1	Az Európai Bizottság LIFE programja által finanszírozott pályázatok: ▪ <u>A szalakóta védelme a Kárpát-medencében</u> (LIFE13/NAT/HU/000081) ▪ <u>A veszélyeztetett parlagi sas és kerecsensólyom populációk zsákmánybázisának biztosítása a Kárpát-medencében</u> (LIFE13 NAT/HU/000183)
2	Interreg Duna Transznacionális Program: ▪ <u>TRANSGREEN</u> (DTP1-187-3.1-TRANSGREEN)
4	Svájci Madártani Intézet MAVÁ: ▪ Románia és Európa fészkelő madarainak atlasza
5	ERASMUS+ Programme of the European Union: ▪ <u>Learning Humanity from Animals</u>
6	Bears in Mind, Bernd Thies Foundation, Columbus ZOO & Aquarium, Fresno Chaffee Zoo: ▪ Medvevédelmi és kutatási projekt
7	Nagy Infrastruktúra Operatív Program (POIM) – 2014-2020: ▪ ROSCI 0210, ROSCI 0367, ROSCI 0368, ROSCI 0369 védett területek kezelési tervének elkészítése
8	Polgár-társ Alapítvány Zöldövezet program: ▪ A Milvus Csoport gondnokságában levő védett területek népszerűsítése
9	Interreg V-A Románia-Magyarország RO-HU 14 program: ▪ <u>The Nature Corner – Nagyszalonta-Békéscsaba határmenti térség természeti értékeinek védelme és fejlesztése</u>
10	Szerződéses munkák: ▪ <u>Conservation Carpathia Alapítvány:</u> Erdei madárfajok monitoringja a Dâmbovița völgyében ▪ <u>International Investment Bank:</u> Nyárád és Küküllő menti Natura 2000 területeken folyó nevelési program

SZPONZOROK ÉS TÁMOGATÓK

**Rehabilitációs
Központunkat
támogatták:**

Continental Commerce
Import & Export SRL

Kék Hal SRL

Depo Mures SA

Bioclinica SRL

Maurice Ward SRL

Intercoop SRL

Direct Call SRL

Total Control SRL

Lampart SRL

Consult Company SRL

AAGES SA

Sartorom SRL

Dentotal Protect SRL

AutoCom Total SRL

Matei Conf SRL

**Monitoring
programjainkat
támogatták:**

Adonis SRL

Venena SRL

**Chituc-túrzási
gyűrűző táborunkat
támogatták:**

Kék Hal SRL

Rompetrol Downstream
SRL

Támogatóink és adományozóink által
felajánlott összegekből működtettük
és fejlesztettük 2018-ban a
**Vadállatok Rehabilitációs
Központját.**

Köszönjük szponzorainknak, hogy támogatásukkal segítették megkezdett programjaink fenntartását és ezzel hozzájárultak természetvédelmi törekvéseinkhez.

A magánszemélyeknek pedig köszönjük adományaikat és személyi adójuk **2%-ának** felajánlását, amellyel hozzájárultak eredményeink eléréséhez.

ÖNKÉNTESEINK HOZZÁJÁRULÁSA TEVÉKENYSÉGEINKHEZ

Idén 271 önkéntes segítette munkánkat.

Legtöbben a Chituc-túrási gyűrűzőtáborban vettek részt (164), de monitoring programjainkban is nagyon sokan (99) segítettek (Téli ragadozómadár monitoring, Téli Vízimadár Szinkronszámlálás és erdei fülesbagoly felmérés, stb). Ezek mellett a tudatosítási és nevelési tevékenységeinkben vettek részt nagyobb számban önkéntesek.

Az alkalmazottak is jelentős önkéntes munkát végeznek, az általuk végzett önkéntes tevékenységeket nem számoltuk be a fentiek közé.

Köszönjük önkénteseinknek, hogy áldozatos munkájukkal idén is jelentősen hozzájárultak természeti örökségünk megőrzéséhez!

ÖRÖMEINK ÉS BÁNATAINK

Sarm es-Sejken (Egyiptom) megfigyelték az egyik Ernyében (Maros megye) színes gyűrűve jelölt golyóinkat

Meggyűrűztünk 150 golyafiókát

Több évtized után végre megbizonyosodtunk arról, hogy a tűzok fészkel Romániában

Sikerült majdnem fehérre mosnunk a berettyószéplaki ülepítőből mentett olajos hattyúkat

Meggyűrűztünk 46 kerecsensólyom fiókákat! (Nyolc éve még csak egyetlen pár költött az országban)

Külföldi gyűrűs szalakótákat fogtunk vissza

Elvették a védett területeinket

Sikerült molnárgerényt kameracsapdáznunk.

Megtaláltuk F6 becenevű medvének leesett nyakörvét, így nem vesznek el a rajta lévő kutatási adatok

Megosztottuk az eddigi medve telemetriai adatainkat a Bear Connect projekttel, ezzel hozzájárulunk egy európai szintű tanulmányhoz

Egyik kollégánk elkészítette az első hibátlan delegációs papírját

A csapatmunkának köszönhetően képek voltunk egy nap alatt elköltöztetni a székhelyünket Szilveszter előtti napon

Megjelentünk a National Geographicban

2241 csemetét ültettünk el a Szalakóta LIFE projekt keretében, hogy legyen természetes költőhelye ezeknek a madaraknak

Az idén 10 éves fotóversenyünknek saját weboldala indult

Nyert a Marosmenti Natura 2000 területet felmérő POIM pályázatunk

95 ürgét telepítettünk át egy veszélyeztetett gyepről biztonságos helyre Arad és Temes megyében

Láttam végre *Milvus milvus*-t!

Milvus Csoport Egyesület

Cím: B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 121,
540445, Marosvásárhely

Levelező cím: 540600 Tîrgu Mureş OP1 CP40

Bank: ING BANK RO12INGB000099901703336

Tel/Fax: +40 265 264726

E-mail: office@milvus.ro

Web: www.milvus.ro

[www.facebook.com/](https://www.facebook.com/MilvusGroup/)

MilvusGroup/

